

У сфері середнього і дрібного бізнесу, орієнтованого на задоволення національних і місцевих потреб, на етапі падіння циклу випуску продукції діють фірми-комутанти. Вони здійснюють науково-технічну політику, що полягає в прийнятті рішень про своєчасну поставку продукції для забезпечення виробничого процесу, про ступінь технологічної особливості виробів, що випускаються фірмами-віолентами.

Лекція 10. Основні етапи життєвого циклу венчурного підприємства

Рекомендована література: [28; 42; 49].

Аналіз міжнародного та вітчизняного досвіду функціонування інноваційних підприємства загалом, та венчурного бізнесу, зокрема, дає змогу виокремити поняття «життєвого циклу венчурного підприємства» у самостійну категорію та охарактеризувати його основні етапи. Так, доцільно розглядати під **життєвим циклом (ЖЦ) венчурного підприємства** послідовну сукупність етапів створення та розвитку венчурного інноваційного підприємства, що носить циклічний характер.

Загалом, життєвий цикл венчурної фірми містить 8 основних етапів:

1. НДДКР;
2. Залучення інвестора;
3. Запуск;
4. Початкове зростання;
5. Прискорене зростання;
6. Стале зростання;
7. Зрілість;
8. Вихід інвестора.

Розглянемо докладніше основні етапи ЖЦ венчурного підприємства (проекту).

Перший етап – «НДДКР» – передбачає формування ідеї, первинну підготовку документації, а також здійснення досліджень і розробок щодо продукту-новинки, яка буде об'єктом інноваційної ідеї. Слід зазначити, що ця фаза не завжди закінчується успішно. Існує велика ймовірність невдач, ризиків і відстрочки одержання результатів, що часто пов'язано з великими вкладеннями та низькою ймовірністю життєздатності ідеї, проекту.

Другий етап – «пошук та залучення венчурного інвестора» – без перебільшення є визначальним та найскладнішим етапом життєвого циклу. Саме на цьому етапі існує найбільша ймовірність невдач та помилок з боку венчурного підприємця. Часто відмови трапляються не з причин погано продуманої чи нежиттєздатної ідеї, а через помилки у стратегії її презентування та вибір шляхів пошуку інвестора.

Третій етап – «запуск» – передбачає підготовку та реалізацію процесу формування венчурного підприємства. На цьому етапі важливим є виконання наступних основних завдань:

- вибір структури компанії;

- формування статуту компанії;
- організування штату службовців та керівників (за необхідності – формування ради запрошених директорів), набір працівників;
- підготовка компанії до реєстрації;
- випуск засновницьких акцій та їх реєстрація тощо.

Наступні етапи – «початкове», «прискорене», «стале зростання» та «зрілість» передбачають виконання плану функціонування венчурного підприємства, виконання завдань з досягнення цілей та забезпечення першопочаткової місії створення підприємства.

Сутність даних етапів може варіюватися в залежності від типу та виду діяльності підприємства, способу взаємодії венчурних суб'єктів тощо.

Зокрема, на етапах «сталого зростання» та «зрілості» відбувається технологічне освоєння масштабного виробництва вже розробленої нової продукції. При цьому обсяги виробництва мають досягнути рівня, який забезпечує беззбитковість роботи. Результати даних етапів, як правило, передбачають зростання виробництва та прибутків. Особливістю цих етапів є стабілізація обсягів виробництва з їх наступним поступовим зниженням і виведенням продукції із сфери реалізації.

Останнім етапом життєвого циклу венчурного підприємства вважається етап «**вихід інвестора**», який кардинально відрізняє життєвий цикл венчурних організацій від інших. Як правило, вихід інвестора здійснюється через 3-5, частіше 5-7 років функціонування підприємства. Існують такі основні варіанти виходу – IPO (Initial Public offering – пропозиція акцій на публічному ринку), Strategic Sale (продаж стратегічному інвестору), MBO (Management Buyout – викуп менеджерами).

Лекція 11. Техніко-економічне обґрунтування венчурного інноваційного проекту

11.1. Сутність техніко-економічного обґрунтування венчурного інноваційного проекту.

11.2. Етапи техніко-економічного обґрунтування венчурного проекту.

Рекомендована література: [84; 87].

11.1. Сутність техніко-економічного обґрунтування венчурного інноваційного проекту

Загалом, під техніко-економічним обґрунтуванням (ТЕО) проекту – розуміють визначення економічної доцільності реалізації проекту, що ґрунтується на порівняльній оцінці витрат і результатів (ефектів) використання, а також строку окупності вкладень.

У загальному вигляді можна стверджувати, що результати ТЕО залежать від цілей, що стоять перед ним (ТЕО), вимог та обмежень до його реалізації, а також критеріїв оцінювання ефективності. Саме останні у більшій мірі визначатимуть результат ТЕО. Критерії оцінювання